

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

MET HET BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU INTEGRAL

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

dinsdag

12-12-2000

10:00 uur

mardi

12-12-2000

10:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Modelinge vraag van mevrouw Leen Laenens 1
aan de minister van Economie en
Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het
Grootstedenbeleid, over "de mogelijke aankoop
door België van een Israëliisch vliegtuig"
(nr. 2878)

Sprekers: **Leen Laenens, Charles Picqué**,
minister van Economie en Wetenschappelijk
Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid

SOMMAIRE

Question orale de Mme Leen Laenens au ministre 1
de l'Economie et de la Recherche scientifique,
chargé de la Politique des grandes villes, sur
"l'achat éventuel par la Belgique d'un avion
israélien" (n° 2878)

Orateurs: **Leen Laenens, Charles Picqué**,
ministre de l'Economie et de la Recherche
scientifique, chargé de la Politique des
grandes villes

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 12 DECEMBER 2000

10:00 uur

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 12 DÉCEMBRE 2000

10:00 heures

De vergadering wordt geopend om 10.18 uur door mevrouw Muriel Gerkens.

La séance est ouverte à 10.18 heures par Mme Muriel Gerkens.

01 Mondelinge vraag van mevrouw Leen Laenens aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid, over "de mogelijke aankoop door België van een Israëlisch vliegtuig" (nr. 2878)

01 Question orale de Mme Leen Laenens au ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes, sur "l'achat éventuel par la Belgique d'un avion israélien" (n° 2878)

01.01 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, zoals u weet gaat het niet over één, maar over drie vliegtuigen ter waarde van 2,5 miljard samen. We weten dat het contract door de vorige regering werd afgesloten met een tijdelijk samenwerkingsverband tussen verschillende Israëlische defensiebedrijven.

Eind juni werd door deze regering op de Ministerraad beslist over een dienstencontract met betrekking tot deze toestellen. Deze dienst kan door het Nederlands Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium worden geleverd. Het dienstencontract is noodzakelijk om de oplevering te kunnen laten plaatshebben. Daarover gaat

echter mijn vraag niet, evenmin gaat zij over de meer technische en financiële kant van deze aankoop. Mevrouw Minne heeft minister Flahaut al over deze aspecten ondervraagd. Uit het antwoord van de minister onthoud ik vooral dat het contract verwijst naar artikel 16 van het koninklijk besluit van 26 september betreffende de algemene aannemingsvoorwaarden. Dit artikel bepaalt de rechten op een herziening van het contract ingeval van buitengewone en onvoorziene omstandigheden. Dat is niet onbelangrijk.

Ik kader mijn vraag in de context van de wet van 5 augustus 1991 over de in-, uit- en doorvoer van wapens, munitie en militair materiaal en technologie. Artikel 7 uit die wet stelt dat bij uitzonderlijke omstandigheden de ministers gezamenlijk bij gemotiveerd besluit de geldigheid van lopende vergunningen kunnen schorsen of de intrekking ervan bevelen. Ik vraag dan ook om een dergelijke schorsing in overweging te nemen omwille van de ethische politiek die ook door onze minister van Buitenlandse Zaken zo hoog in het vaandel wordt gedragen.

Deze wapens zullen van Israël worden aangekocht. Dit land verkeert in oorlog en schendt op grote schaal de mensenrechten. Elke dag zien we dat in het nieuws. Op twee maanden tijd heeft men de trieste balans van 300 doden. Niet minder dan een derde daarvan zijn Palestijnse kinderen. We ondersteunen door deze mogelijke aankoop

de wapenindustrie in een land dat de mensenrechten schendt wat ontoelaatbaar is. Daarom stel ik u een zeer concrete vraag. Is de invoervergunning door de vorige regering toegekend? Zo ja, wordt zij dan behouden door deze regering of zal zij worden herzien in het licht van de gewijzigde situatie in Israël? Hebt u de intentie om bij de behandeling van deze aanvraag rekening te houden met de wet waarnaar ik heb verwezen?

01.02 Minister **Charles Picqué**: Mevrouw de voorzitter, het gaat dus niet om een gewone aankoop zonder meer, aan de Israëlische industrie. Immers, deze opdracht houdt een rechtstreekse participatie in van de Belgische bedrijven, ten belope van 44%.

Rekening houdend met de rechtstreekse en onrechtstreekse compensaties wordt 87% van de waarde van het contract gecompenseerd in Belgische toegevoegde waarde en dit voor bedrijven die over het hele land zijn gevestigd.

Bovendien kan ik u mededelen dat de wet van augustus 1991 betreffende de in-, uit- en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik dienstig materieel en de daaraan verbonden technologie, bepaalt dat de aanvraag van een uit- of doorvoervergunning kan worden geweigerd, indien zou worden bijgedragen tot de schending van de mensenrechten. Dit laatste criterium geldt dus in het beginsel niet wat betreft de importvergunningen, wat als logisch mag worden beschouwd, gezien de import van militaire goederen in België niet bijdraagt tot de schending van de rechten van de mens in het land van herkomst of in derde landen. Als criterium voor de weigering of de toekenning van een invoervergunning voor militair materieel, geldt de Belgische publieke veiligheid.

Voorzitter: Jos Ansoms, voorzitter.

Président: Jos Ansoms, président.

In die optiek kunnen de bepalingen van artikel 7 van de wet worden ingeroepen, waarbij wordt gesteld: "Wanneer bijzondere omstandigheden zulks wettigen, kan de bevoegde minister, in casu de minister van Economische Zaken, de vergunningen schorsen of de intrekking ervan bevelen".

Ten slotte dient te worden opgemerkt dat tegenover Israël geen internationaal importembargo van kracht is.

Ik begrijp het standpunt van mevrouw Laenens,

maar ik kan mij niet uitspreken over de ethische problemen van de gebeurtenissen in Palestina.

Belangrijk is de passage uit artikel 7, die ik daarnet citeerde, met name dat wanneer bijzondere omstandigheden zulks wettigen, de bevoegde minister de vergunning kan schorsen of de intrekking ervan kan bevelen, weliswaar in de optiek van artikel 7 en dus op basis van een criterium in verband met de importvergunning.

01.03 **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, ik ben mij ervan bewust dat artikel 4 alleen van toepassing is voor uitvoer en doorvoer, terwijl men zich voor de invoer moet baseren op artikel 7. We zullen hier legislatief werk van moeten maken.

In artikel 7 wordt evenwel bepaald: "Wanneer bijzondere omstandigheden zulks wettigen...". Vermoedelijk behoort het tot de bevoegde minister om vast te stellen of er bijzondere omstandigheden aanwezig zijn die een mogelijke schorsing verantwoorden.

Uit uw antwoord, mijnheer de minister, heb ik begrepen dat volgens u de omstandigheden in Israël niet van die aard zijn om een schorsing van de vergunning te overwegen.

U zei bovendien dat er geen importembargo van kracht is. Welnu, momenteel is dat juist, hoewel er hoe langer hoe meer stemmen opgaan om dit te overwegen, eventueel naar aanleiding van het rapport dat zal worden opgesteld door de onderzoekscommissie ter plaatse.

Ik las echter gisteren een ander verontrustend Israëlisch persbericht.

De verantwoordelijke van het Israëlisch ministerie voor Economische Zaken verheugt zich erover dat zijn Europese collega's, naar ik veronderstel de Europese ministers van Economische Zaken, de economische samenwerking zullen uitbreiden tot domeinen waar nu nog geen samenwerking bestaat. Het gaat meer bepaald om infrastructuur, ruimtelijke ordening en educatie. Het lijkt me echt onverantwoord om op het moment dat de samenwerking tussen de Europese Unie en Israël in vraag gesteld wordt te moeten lezen dat de samenwerking nog wordt uitgebreid. Ik wil u dus vragen, mijnheer de minister, om bij uw eerstvolgend contact met uw Europese collega's deze zaak na te kijken zodat we niet enerzijds vanuit het nationale Parlement vragen stellen rond een specifiek dossier over import uit Israël waarvoor u verantwoordelijk bent, terwijl

anderzijds de Europese Unie een uitbreiding van het samenwerkingsverband vraagt. Dit zou trouwens pas in het voorjaar 2001 zou gefinaliseerd worden. Er is dus nog tijd om het grondig te onderzoeken of die uitbreiding nog op andere domeinen zou worden gerealiseerd.

01.04 Minister **Charles Picqué**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik kan misschien gebruik maken van een volgend contact met mijn collega's van de andere Europese landen om dit probleem te evoceren. Of hieruit een gezamenlijk standpunt kan voortspuiten, weet ik echter niet.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt
gesloten om 10.28 uur.
La réunion publique de commission est levée à
10.28 heures.*

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

dinsdag

12-12-2000

10:00 uur

mardi

12-12-2000

10:00 heures

INHOUD

Mondelinge vraag van mevrouw Leen Laenens aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid over "de mogelijke aankoop door België van een Israëlisch vliegtuig" (nr. 2878) 1

Sprekers: **Leen Laenens, Charles Picqué**, minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid

SOMMAIRE

Question orale de Mme Leen Laenens au ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes sur "l'achat éventuel par la Belgique d'un avion israélien" (n° 2878) 1

Orateurs: **Leen Laenens, Charles Picqué**, ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 12 DECEMBER 2000

10:00 uur

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 12 DÉCEMBRE 2000

10:00 heures

De openbare vergadering wordt om 10.15 uur geopend door mevrouw Muriel Gerkens, voorzitter.

La séance est ouverte à 10.15 heures par Mme Muriel Gerkens, présidente.

01 Mondelinge vraag van mevrouw Leen Laenens aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid over "de mogelijke aankoop door België van een Israëlisch vliegtuig" (nr. 2878)

01 Question orale de Mme Leen Laenens au ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes sur "l'achat éventuel par la Belgique d'un avion israélien" (n° 2878)

01.01 **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO): De vorige regering sloot een aankoopovereenkomst met Israël voor drie vliegtuigen ter waarde van 2,5 miljard frank. Eind juli werd daaraan een dienstencontract verbonden. Het contract verwijst ook naar artikel 16 van het KB van 26 september. Dat KB bepaalt de rechten op herziening van contracten in geval van buitengewone en onvoorziene omstandigheden.

01.01 **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO): Le gouvernement précédent avait conclu, avec l'Etat d'Israël, un contrat relatif à l'achat de trois avions représentant une valeur de 2,5 milliards de francs. Un contrat de services additionnel au premier contrat a été signé à la fin du mois de juillet dernier. Ce contrat se réfère, par ailleurs, à l'article 16 de l'arrêté royal du 26 septembre qui énonce les droits de révision des contrats en cas de circonstances exceptionnelles ou imprévisibles.

Artikel 7 van de Wapenwet van 1991 bepaalt dat onze ministers de geldigheid van vergunningen kunnen schorsen of de intrekking ervan kunnen bevelen in geval van bijzondere omstandigheden. Gezien het feit dat Israël in staat van oorlog is en al jarenlang de mensenrechten schendt, vragen wij de schorsing of intrekking van dit contract.

Aux termes de l'article 7 de la loi sur les armes de 1991, nos ministres peuvent ordonner la suspension de la validité ou le retrait des licences d'exportation en présence de circonstances exceptionnelles. Israël étant actuellement en état de guerre et se rendant coupable, depuis des années, de violations des droits de l'homme, nous demandons la suspension ou l'annulation du contrat précité.

Le gouvernement précédent avait-il délivré la

Werd de invoervergunning toegekend door de vorige regering? Zal ze worden herzien in het licht van de precaire situatie in de regio? Kan men zich beroepen op de wet van augustus 1991 om de vergunning in te trekken?

Voorzitter: *de heer Jos Ansoms*

01.02 Minister **Charles Picqué** (*Nederlands*): Het betreft in dit geval geen gewone aankoop van de Israëlische industrie. Er is namelijk een rechtstreekse participatie van de Belgische bedrijven ten belopen van 44 procent.

De wet van augustus 1991 bepaalt dat de aanvraag van een vergunning voor de in-, uit- of doorvoer van militair materiaal enkel kan worden geweigerd indien de levering zou bijdragen aan de schending van de mensenrechten. Deze voorwaarde geldt niet wanneer het om import gaat. Als enig criterium voor de toekenning van een invoervergunning geldt de Belgische publieke veiligheid.

Ik wil er op wijzen dat er tegen Israël geen internationaal importembargo van kracht is. De minister van Economische Zaken kan volgens artikel 7 van de wet van 5 augustus 1991 wel beslissen om in geval van bijzondere omstandigheden, de vergunning te schorsen of de intrekking ervan te bevelen. Ik wil me hier echter niet uitspreken over de ethische implicaties van de gebeurtenissen in Palestina-Israël.

01.03 **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO): Het is de verantwoordelijkheid van de minister om vast te stellen of er bijzondere omstandigheden zijn, overeenkomstig artikel 7 van de Wapenwet, om de schorsing van het contract te verantwoorden. De omstandigheden in Israël zijn volgens de minister blijkbaar niet ernstig genoeg.

Er is inderdaad geen importembargo van kracht. Wij wachten op een rapport van de onderzoekscommissie die ter plaatse is in Israël.

Vanuit de Europese Unie wordt gewerkt aan een uitbreiding van de samenwerking met Israël op vlakken waarop totnogtoe geen samenwerking bestond: infrastructuur, ruimte, milieu en educatie. Wij dringen erop aan dat België die mogelijke uitbreiding ter discussie stelt in het licht van onze ethische bekommernissen.

licence d'importation? Cette décision sera-t-elle revue compte tenu de la précarité de la situation dans la région? La licence peut-elle être retirée sur la base de la loi d'août 1991?

Présidence: *M. Jos Ansoms*

01.02 **Charles Picqué**, ministre (*en néerlandais*): Le contrat que vous évoquez ne constitue pas un achat ordinaire auprès de l'industrie israélienne puisqu'il implique une participation directe des entreprises belges à concurrence de 44 pour cent.

La loi du 5 août 1991 dispose que la demande de licence pour l'exportation, l'importation et le transit de matériel militaire ne peut être refusée que dans les cas où la livraison du matériel permettrait l'accomplissement d'actes de violation des droits de l'homme. Cette condition n'est toutefois pas d'application en ce qui concerne les importations. Dans ce cas, la sécurité publique belge constitue l'unique critère régissant la délivrance de la licence.

Je tiens à faire observer qu'aucun embargo international n'a été décrété à l'égard des importations en provenance de l'Etat d'Israël. Aux termes de l'article 7 de la loi du 5 août 1991, le ministre des Affaires économiques a cependant le droit, dans des circonstances exceptionnelles, d'ordonner la suspension ou le retrait de la licence. Par ailleurs, je ne souhaite pas m'exprimer ici à propos des implications éthiques des événements qui se déroulent actuellement en Palestine et en Israël.

01.03 **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO): Il est de la responsabilité du ministre de constater la présence de circonstances exceptionnelles justifiant la suspension du contrat conformément à l'article 7 de la loi sur les armes. Aux yeux du ministre, les circonstances actuelles en Israël ne semblent donc pas suffisamment graves.

Aucun embargo n'a, en effet, été décrété à l'égard des importations en provenance d'Israël. Nous attendons un rapport de la commission d'enquête actuellement présente en Israël.

L'Union européenne œuvre en faveur d'une extension de la coopération avec Israël dans des domaines inexplorés à ce jour : les infrastructures, l'espace, l'environnement et l'enseignement. Nous insistons pour que cette extension éventuelle soit remise en cause par la Belgique à la lueur des préoccupations éthiques que nous inspire la situation actuelle.

01.04 Minister **Charles Picqué** (*Nederlands*) : Ik wil dit probleem aankaarten bij mijn Europese collega's, al betwijfel ik of we tot een gezamenlijk standpunt zullen komen.

Het incident is gesloten.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.28 uur.

01.04 **Charles Picqué**, ministre (*néerlandais*) : Je suis disposé à évoquer ce problème avec mes homologues européens, même si je doute que nous parvenions à arrêter un point vue commun.

L'incident est clos.

La réunion publique de commission est levée à 10.28 heures.